

Izhaja poljubno, najmanj pa štirikrat na leto. Posamezne številke 2 Din 50 p za inozemstvo 3 Din.

V „JGZ“ združena gasilna društva dobivajo po en odtis „Gasilec“ brezplačno.

GASILEC

Cene enkratnim oglašom.

Cela stran 300 Din,
1/2 strani 150 Din,
1/4 strani 80 Din,
1/8 strani 40 Din,
1/16 strani 20 Din.

GLASILO „JUGOSLOVANSKE GASILSKE ZVEZE LJUBLJANA“.

V Ljubljani, dne 1. junija 1930.

Vesti starešinstva.

Od Autor-centrale za avtorska prava smo prejeli sledeči dopis:

Po predpisih novega zakona o zaščiti avtorske pravice, objavljenega dne 25. januarja 1930. v »Uradnem listu Kraljevske banske uprave Dravske banovine«, št. 42, si morajo vsa društva, tako tudi gasilska, ki prirejajo gledališke igre, koncerte, veselice itd. naših, kot tudi inozemskih avtorjev, pred vpriporitvijo izposlovati za to potrebno dovoljenje za vpriporitev, z navedbo imena avtorja ali avtorja komponista in originalnega naslova igre, oziroma glasbenega komada.

P. t. Tajništvo jugoslovanskega gasilskega saveza podpisana Autor-centrala, poslovalnica Ljubljana, tem potom vljudno naproša, da blagovoli p. t. naslov potom okrožnice ali svojega glasila opozoriti vsa podrejena društva na zakon o avtorskem pravu in v izogib kazenskih posledic § 48. in sledečih cit. zakona, naj vsa gasilska društva, ki prirejajo igre, koncerte, veselice itd. pred vpriporitvijo, oziroma izvedbo zaprosijo za dovoljenje, in sicer za Dravsko banovino od polnomočnega zastopnika avtorskih pravic g. Tavčar Cirila, Ljubljana, Grajska planota 1.

Ker se bo v smislu sklepa Autor-centrale počenši s 1. junijem 1930. vsaka neprijavljena vpriporitev takoj naznanila, oziroma ovadila kazenskemu sodišču in je v smislu zakona po avtorskem pravu za neprijavljena dela določena kazen od Din 1000 do Din 60.000, zato p. t. tajništvo jugoslovanskega gasilskega saveza ponovno vljudno prosimo, naj blagovoli pravočasno o tem obvestiti vsa p. t. njej podrejena gasilska društva Kr. Dravske banovine.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine je s svojim odlokom II. No. 2988 od 7. aprila 1930. odredila sledeče, kar naj vsa društva in župe pazljivo prečitajo, ker bodo le ob izpolnitvi vseh pogojev deležni odslej rednih, odnosno izrednih podpor iz obeh gasilskih skladov.

A. Preurediti je treba na vsak način dosedanje prakso glede razdeljevanja rednih vsakoletnih podpor iz 2%nega gasilskega sklada, ker smatra za povsem naravno in edino pravilno, da gre agilnim, dobrim in večjim društvom višja podpora nego malim ali celo takim, ki ne morejo pokazati nikakih uspehov in ki imajo le malo število članov.

Dosedanji način razdeljevanja podpor iz 2%nega gasilskega sklada, ko so bila z malimi izjemami gasilna društva deležna skoro povsod enakih podpor, se ji ne zdi pravičen, ker je gotovo razlika med društvom, ki ima 15 članov in med onim, ki jih ima 70 ali pa n. pr. med društvom, ki sicer prireja paradne nastope in veselice ter skrbi za paradne uniforme, ne skrbi pa — vsaj ne v toliki meri kot za navedeno — za redne, sistematično prirejane vežbe in za izpolnjevanje in pravilno shranjevanje ter vzdrževanje gasilskega orodja.

Kategorizacija gasilnih društev se smatra torej za nujno potrebno. Umestno bi bilo uvrstiti pri predlogih za razdelitev rednih podpor iz 2%nega gasilskega sklada društva v troje kategorij, upoštevajo pri tem število delujočih rednih članov, društveni inventar in premoženjsko stanje društva vobče. Ne uvideva, zakaj naj bi bila

dobro situirana gasilna društva, ki so brez dolgov ali imajo celo denarne rezerve, deležna enakih podpor kakor zadolžena društva, ki so se zadolžila z nabavo novega in modernega gasilskega orodja le zato, da morejo razvijati tem uspešnejše delovanje.

Na novo ustanovljena društva naj bi bila deležna rednih podpor, in sicer prav tako kakor starejša društva; dovoljevale pa naj bi se jim tudi izdatnejše enkratne podpore kot prispevki za nabavo gasilskega orodja.

Da bo dosežen namen po smernicah v pričujočih izvajanjih, je treba predvsem, da so prošnje gasilnih društev opremljene po načinu, ki bo omogočil natančno presojo potrebe podpore in njene višine. To ne velja samo za poedina gasilna društva, marveč velja tudi za posamezne gasilske župe in naposled za gasilsko zvezo kot centralno organizacijo samo.

1. Prošnjam gasilnih društev za redne podpore naj bodo priloženi nastopni izkazi:

a) Točen izkaz o dohodkih in stroških (računski zaključek za preteklo in proračun za naslednje, odnosno za tekoče leto); proračun in računski zaključek morata biti pregledana in odobrena po občinskem odboru. Pričujoča odredba velja za vsa gasilna društva.

b) Točen inventarni izkaz o gasilskem orodju in opravi. V inventarju morajo biti natančno navedena vsa aktiva in pasiva društev (denarno stanje, naloženi denar, dolgovi in druge obveznosti).

c) Točen popis društvenega delovanja zlasti glede gasilskih akcij ob požarih; v tem popisu naj bo navedeno tudi število gasilskih vaj v preteklem letu in število morebitnih drugih prireditev, kot: predavanj, veselice i. dr. ter uspeh takih prireditev.

č) Pregled, kdaj, po kom in v čem je bilo društvo nadzirano in če je bila ob tej priliki preizkušena izvežbanost članov.

2. Posebne prošnje morajo predložiti tudi gasilske župe, prav tako kakor pri društvih opremljene z izkazi o dohodkih in izdatkih (proračun in računski zaključek, pregledan in odobren od starešinstva gasilske zveze).

Prošnjam gasilskih žup mora biti priložen točen pregled o njihovem delovanju, in sicer:

a) Kdaj, po kom in v čem ter katera gasilna društva je nadzirala župa in kakšen je bil uspeh.

b) Je-li župa unila ter preizkuševala izvežbanost posameznih gasilnih društev.

c) Kdaj, po kom in v čem je bilo nadzorovano poslovanje župe.

3. Končno je treba, da tudi gasilska zveza sama primerno opremi svojo prošnjo za podporo, odnosno za upravni prispevek.

a) Zato naj zveza priloži svoji vlogi točen izkaz o dohodkih in stroških (računski zaključek za preteklo in proračun za naslednje, odnosno letos tekoče leto).

b) Dalje naj se predloži pregled o delovanju zveze v preteklem letu.

Po teh smernicah se je treba ravnati ne samo ob predlaganju prošenj za razdelitev podpor iz 2%nega sklada letos, marveč tudi v prihodnje.

B. Glede podeljevanja enkratnih izrednih podpor iz rezerve 2%nega sklada veljajo v glavnem za vlaganje teh prošelj smernice, ki jih je dal zvezi komisar bivše oblastne samouprave ljubljanske in si jih je osvojil tudi komisar mariborske samouprave. — Urediti je treba na vsak način tudi vlaganje te vrste prošelj in podeljevanje izrednih podpor, ker navedeni odlok bivšega komisarja oblastne samouprave, števil. 11961 ex 1929., ni imel zaželenega uspeha.

Neprestano prihajajo namreč banski upravi od gasilnih društev preko tamošnje gasilske zveze nezadostno opremljene in z nikakimi dokazili podprte prošnje za izredne podpore iz rezerve 2%nega sklada. Vse take prošnje je treba vračati in jih pošiljati zvezi in županstvu. To pa povzroča nepotrebno in zamudno delo ne le oblastvu, ki po zakonu izvršuje upravo in razdeljevanje podpor iz gasilskih skladov, ampak tudi zvezi, tej vrh tega še nepotrebne stroške, ko mora vračati take prošnje društvom ali župam, da jih izpopolnijo.

Zato odreja kraljevska banska uprava:

1. Vsa gasilna društva, ki bodo po svojih pravilno sestavljenih in ugotovljenih proračunih za leto 1930. res potrebna izredne podpore, morajo predložiti prav tako opremljene prošnje kakor so in morajo biti one za redne podpore — letos najkasneje do 15. maja, da bo mogoče tedaj ugotoviti, koliko bo še ostalo razpoložljive rezerve 2%nega sklada.

2. V prihodnje naj se predlagajo vse prošnje hkratu za redne in izredne podpore iz tega sklada banski upravi do konca meseca marca vsakega leta.

C. Podeljevanje podpor iz 2%nega gasilskega sklada ne more biti vezano na kak termin. Pač pa se zahteva za presojo prošelj — zlasti zaradi poškodb gasilskega orodja in ponesrečenja gasilcev — potrebna rigoroznost. Ponovno se je namreč uradno ugotovilo, da navedbe v prošnjah gasilnih društev in ponesrečenih gasilcev ne odgovarjajo dejanskemu stanju. Ako se ugotovi v takih primerih kak nameravana zloraba, se bo odrekla vsaka podpora.

Gasilska zveza se vabi, da ob primerni priliki in v »Gasilcu« opozori na te odredbe vse gasilske župe in po teh tudi vsa gasilna društva.

Vesti kongresnega odbora.

Kongresni odbor naznanja da se je preselila kongresna pisarna v Ljubljano in je odslej vse dopise za kongresni odbor nasloviti na Kongresni odbor jugoslovenske gasilske zveze Ljubljana, Krekov trg 2, kjer se tudi nahaja pisarna kongresnega odbora.

Stanovanjski in prehranjevalni odsek sta razposlala te dni na vsa društva skupno okrožnico in pozivamo tem potom vsa društva, da se drže točno v okrožnici določenega termina, kajti na poznejše prijave se ne bomo mogli ozirati.

Razstavni odsek poroča: Razstavni odsek kongresnega odbora JGZ je odposlal na vse župe okrožnico, v kateri jih prosi, naj poizvedo, katero društvo ima kak razstavni predmet (posebno znamenito, zanimivo brizgalno — preveč oddaljene zaradi prevelikih prevoznih stroškov skoro ne pridejo v poštev, — ali kako gasilsko orodje iz najstarejših časov, sliko velikega požara, pri katerem so se odlikovali gasilci, staro gasilsko opremo, kakor čelade, obleko, dalje požarne predpise, časopise, koledarčke itd.), kar bi bilo vredno razstaviti.

Društvo, ki ima kaj takega, naj prijavi vse te predmete z natančnim popisom, ki se potrebuje za sestavo kataloga.

Dalje naj vsako društvo sporoči, če bo moglo predmet poslati na razstavo vsaj v Ljubljano na lastne stroške.

Pripominjamo, naj se prično pošiljati predmeti šele proti koncu junija t. l. Poprej jih nimamo kam spraviti.

Vsa poročila pošiljajte na Kongresno pisarno JGZ v Ljubljani, Krekov trg 10 (Mahrova hiša).

Predmete je poslati na naslov Razstavni odbor JGZ Ljubljana, Velesejem.

† Jožef Rumpich.

V nedeljo dne 11. maja 1930. l. je umrl v Pragi v svoji hiši, Husova ulica 46, Jožef Rumpich, predsednik Česke narodne konjenice (Rychtar Ustredi Krojeve Jizdy), častni član mnogih gasilnih društev ter tudi sam vrl gasilec, saj je bil častni načelnik praške gasilske župe. Mi Slovenci ga poznamo kot velikega prijatelja jugoslovenskega naroda. Marljivo se je pripravljajal za naš kongres, saj se ga je hotel udeležiti sam in z njim večje število članov narodne konjenice.

Neizprosna smrt je pobrala bratskemu češkemu narodu velikega in neumornega delavca, nam pa velikega prijatelja. Bodi mu lahka češka zemlja in slava njegovemu spominu.

Lj. M.

Pesem gasilcev.

Spisal Anton Bošte, in poklonil tržkim gasilcem v Trbovljah.

Mi smo gasilci, pogumni možje,
so glave ponosne in urne roke,
misel je jasna in prožen korak,
soseski v pomoč pripravljen je vsak
pohiteti takoj, ko pokliče ga rog,
da rešimo brate ognjenih nadlog.
Ne vprašamo: Komu škoduje požar?
Kjer pač gori, tam gasimo vsekdar.
Naše geslo: Na pomoč, naš patron sv. Florjan
naj nam pomaga, da vsak bo zemljan
pred ognjem omet, ki na zemlji besni
in še pred onim, ki v večnosti gori.
A eden je ogenj, ki ga netimo vsi,
to je ljubezen, ki v dušah gori,
da damo čast Bogu — in bližnjega zroč
v stiski hitimo mu na pomoč!

Gospod A. Bošte je po poklicu duhoven in kaplanuje sedaj v Trbovljah, spesnil je že več pesmi in je lansko leto izdal vse pesmi v knjigi, toliko v pojasnitev glede pesnika.

Velika noč.

Velika noč — vstajenje Gospodovo! Komu se ne razveseli srce ob teh imenih? Kdo se ne razveseli ob pogledu na lepo pisane piruhe — rumene pomaranče? Komu ni praznika v srcu ob pogledu na velikonočno procesijo — na rdečelična dekleta, pomladansko-praznično oblečena in na krepko stopajoče fante?

Tovariši! Kdaj pa pride naše vstajenje, naše prerojenje? Kdaj? Kdaj bomo vstali, da bo gasilstvo res enotna organizacija? Da bo enak krog, enotna povelja, lepe vaje, discipliniran nastop? Pomlad je tu, narava se prebuja — prebudimo se tudi mi! Začnimo z vajami! Vadimo proste, redovne vaje! Kongres je pred vrati. Hanibal ante portas! Vsi na delo! V boj za dober glas — naša zveza prireja kongres — pa mora pokazati kaj premore, kaj zna! Vadimo! Ne obočavljajmo se, da nas čas ne prehiti, da nas ne dobi nepripravljenih! Vadimo in učimo, da bomo tudi mi deležni piruhov, čeprav ne velikonočnih. Naši piruhi naj bodo uspehi, ki nam bodo padali v naročje, če bomo učili, vadili! Prazniki bodo v srcih naših in onih, ki nas gledajo s kritičnim očesom, če bodo naši nastopi, nastopi v resnici, če bomo pokazali, da smo res enotna organizacija, če bomo disciplinirana, krepko stopajoča armada prostovoljcev, ki koraka proti skupnemu cilju: uspehu pri pomoči svojim bližnjim, armada, stopajoča proti cilju pod zastavo sv. Florijana, našega patrona in zaščitnika!

Vadimo, da bomo v kongresnih dneh pokazali javnosti, da smo res vadili, da znamo nastopati! Kar ni dobro uvečbano, naj ne nastopa te dni! Kar ni pravilno oblečeno, naj se ne prikaže z gasilsko čepico na glavi! Bolje manjše šte-

vilo nastopajočega članstva — pa tisto bolj strumno in pravilno oblečeno. Da ne bomo mnogoštevilna armada, ki sliči neurejeni čredi, v kateri se nahajajo vse mogoče barve.

Tovariši! Čistite svoje vrste — pripravljajte se za naš veliki praznik! Naj bo letošnja Velika noč mejnik in začetek temeljitejšega dela, mejnik in začetek temeljitih vaj, resničnih vaj! Kot se priroda prebuja, se prebudimo tudi mi, kot je Kristus vstal vstanimo tudi mi — vrzimo grehe od sebe: lenobo, mržnjo, zaspanost! Konec koncev pa čujte in bdite, ker ne veste ne ure ne dneva, kdaj nas pokliče rog na pomoč!

Zdravo!

M.-c.

Opomba urednika: Članek je prišel za zadnjo številko prepozno, a ga radi aktualnosti vkljub temu sedaj objavljamo.

Naše vaje.

Če človek z vajenim očesom pregleduje naša podeželska društva, zapazi po njih še vedno vse polno napak. Naj omenim tu samo nekatere, ki se še vedno vršijo pri vajah in nastopih. V interesu prizadetih društev bi bilo, da jih čimprej, in to kategorično odpravijo!

Poglejmo prvo: Načelnik, odnosno poveljnik skliče vajo za določeno uro. Nekaj članstva pride ob določenem času ter čaka! Hodijo okrog gasilske shrambe, pogovarjajo se, čakajo in čakajo — toda onega, ki je vajo sklical ni od nobene strani. Končno vendar stopi nekdo na njegov dom, ter ga dobi — spečega! Nedelja je, po kosilu si rad človek privoščiti kake pol ure — pa je zaspal ali pa celo pozabil na vajo!

Ali je ta človek, ta načelnik na svojem mestu? Kaj bi bilo, če bi bilo mnogo takih načelnikov? Zagovarjajo pa ga pri volitvah eni, da je premožen, ugleden in bog si ga vidi kakšen še. — Naj bo že kakršenkoli — toda za načelnika, voditelja društva on ni! To ni skrb, če gre, kadar skliče vajo, spat, namesto da bi se na njo pripravljali! Če se vidi že voditelja takega, kaj si misli človek še o članstvu? Če pa hoče kdo vzgojiti druge, mora vzgojiti najprej sam sebe! Če gre oni, ki vodi društvo, po kosilu parkrat spat, se mu utegne enkrat zgoditi, da pride on h gasilski shrambi, pa bo zaman čakal članov, ker bodo šli — spat in tudi tako društvo gre potem — spat!

Torej mora biti načelnik in poveljnik vedno mož na svojem mestu. Če se pa kedaj zgodi, da je eden ali drugi nepredvideno trenutno zadržan, mora izvesti vajo najvišji prisotni dostojanstvenik.

Drugi zgled: Voditelj skliče vajo in pride točno k orodjarni. Kmalu se mu pridruži še par članov, pet, šest, mogoče več, mogoče manj. Čakajo in čakajo še drugih. — Pa v enem kraju je cerkveno proščenje, v drugem je gostilniška veselica — so se pa zamudili — so pozabili na vajo. Oni pri gasilskem domu čakajo — pa zaman! Končno pa pravi načelnik: »E, kasno je že, nas je malo, pa pojdimo še mi domov. Bo pa drugo nedeljo vaja, ko bomo vsi skupaj,« in se razidejo.

Ali je to pravilno od načelnika? Po mojem mnenju nikakor ne. Če je vaja sklicana, se mora tudi brezpogojno izvršiti! Četudi je navzočih samo pet članov! Če bo pet članov držalo red, jih bo kmalu deset in dvajset tudi. Če bo pa enkrat, dvakrat tudi teh pet izpuštil domov, se mu lahko zgodi, da bo tudi on enkrat prišel sam k vaji.

Vzemimo tretji primer: Poveljnik sklicuje vajo. Pa namesto, da bi jo zaukazal, prosi: »Ti, N. prosim te, no, pa pridi k vaji!« In drugega, in tretjega tako. Kako to vpliva na člane? — Ob določenem času jih pride še precej skupaj, se postavijo v gručo okrog shrambe, posedajo po orodju in se lepo pogovarjajo. Kake pol ure po določenem času se pa sklicatelj vendar zdrami, pa pravi: »No, fantje, pa pojdite v vrsto! Pojdi no, ti Janez, pa ti France! Pa ti ne greš, Miha? Pojdi no! Bomo malo vadili, pa bomo šli.« itd.

Ali je to poveljnik? Ta človek mora najprej vzgojiti samega sebe za poveljnika, izvežbati se v nastopih in poveljevanju. Prošnje pa niso povelja! Kako pa naj nastopa poveljnik, če je plah in boječ? Kako naj poveljuje, če mogoče niti povelj ne pozna! Kako naj vodi društvo poveljnik, ki pri članstvu nima niti potrebnega ugleda in spoštovanja? Poveljnik mora biti resnega, močnega, strogega nastopa, mora biti strokovno zadostno izobražen in tudi priljubljen.

Ne sme pa pripuščati med vajo nikakih pripomb od članstva in tudi ne od nepotrebnih gledalcev, ne sme se pomišljati med poveljevanjem. Nastopati mora strogo, toda vedno tako, da članstvo tako rekoč prisvoji in duševno prevlada. Poveljnik mora biti nekaj magnet, ki združuje člane, njihov oče, da jih posvari o pravem času in tudi kaznuje, ter njihov otrok, katerega vsi ljubijo, ker mu skušajo z lepim vedenjem, poslušnostjo in pokornostjo dokazati to ljubezen. Tak poveljnik potem lahko poveljuje, lahko zahteva od članov discipline in znanja — s prošnjami pa se ne opravi nič.

Vzemimo še en vzgled: Sklicana je vaja, članov prilično število. Potem se malo preizkusi brizgalna, če »nese« še tako kakor je zadnjič. Mogoče se poizkusijo celo redovne vaje. Ko je tega konec, pa reče vodja: »No, sedaj pa pospravite, gremo pa vsi skupaj na par litrov vina, ali na sodeček piva!« Iz teh par litrov pa jih pride še in še, toliko časa, da je vse članstvo dobro okajeno. Začnejo se glasna prerekanja o vsem mogočem, prepri, mogoče se izcimi še kak pretep! Ljudje pa gledajo in se smejejo: »Gasilci gasijo! Vaja je bila, pa mora biti malo pijače!«

In zaradi takih voditeljev, ki to zapeljevanje k pijančevanju izvršujejo, trpi na ugledu celokupna organizacija. Bilo bi proti njim najostreje nastopiti. Taki voditelji direktno spridijo članstvo. Da, če ni pijača naprej obljubljena, nazadnje sploh nočejo več k vajam, in nočejo tudi, to se razume, pri volitvah drugega voliti kot onega, ki dovolj »hreha« za pijačo, pa četudi bi bil bolj sposoben!

Biti bi moralo pa ravno nasprotno: Take voditelje je treba odstaviti in na njih mesta postaviti druge. Pijančevanje ne spada v gasilstvo, pijača ne k vajam in tudi ne k požarom. Če je moštvo pri požaru od dela utrujeno, je najboljše gorka črna kava. Ta poživi človeka, ne pa žganje in vino. Ob požarih bi morala sploh politična oblastva dati nalog, da se v dotičnem kraju pijača sploh točiti ne sme!

To so torej štirje zgledi! Pa jih je še in še! Tovariši priznajmo si svoje grehe, skesajmo se jih, poboljšajmo se! Odpravimo te naše napake, dvignimo naš ugled z dostojnejšim vedenjem, da bomo gasilci res gasilci, kakršni moramo biti po naših pravilih in pravilih dostojnosti. Zdravo!

M.-c.

Požarni ogledi.

Lj. M.

Čestokrat poslušam pogovore o požarnih ogledih in prišel sem do prepričanja, da naše članstvo o njih ni dovolj poučeno in da župani nimajo pojma, kako se naj vrše. To me je dovedlo do tega, da sem tozadevno literaturo temeljito preštudiral in hočem pomagati našemu članstvu z nekaterimi nasveti. Prepričan sem, da bodo ti nasveti služili dobro tudi podeželskim županom, oziroma občinskim odborom. Nimam pa namena tukaj podati zadevnih predpisov, temveč moj članek naj poda nekaj praktičnih misli. Na prihodnjem tehničnem tečaju pa bom o tem vprašanju, ako bo potrebno, obširneje predaval. Čitatelji se bodo morali ravnati po predpisih, ki veljajo za posamezne dele naše domovine, ker pač še nimamo enotnega gasilskega zakona, ki ga pa lahko pričakujemo v kratkem času. Opozarjam pa že sedaj na to, da se je treba pri požarnih ogledih ozirati na dejstva, katerih izvršitev moramo striktno zahtevati in na pomanjkljivosti, na katere samo opozorimo. Ne mislim pa pisati o pregledih tovarn in večjih poslopij, kajti pri teh je treba zopet polagati pažnjo na druge momente kot na deželi pri ogledu kmetijskih poslopij. Pisal pa tudi ne bom o stavbnem materialu in ne o stavbni konstrukciji, vsaj obširno ne.

Ko tako podajem sad študija, mi pač ne bo treba dokazovati potrebe požarne policije, kajti marsikateri požar bi se lahko preprečil, če bi se poleg dobro opremljenih in izurjenih gasilcev polagalo večjo pažnjo na to, kako preprečiti možnost ali razširjenje požara. Pravilno so pojmovali posamezne države, ki so poleg predpisov o stavbnem redu in gasilstvu tudi gledale s primernimi predpisi na to, kako se naj prepreči izbruh ali razširjenje požarov. To delo vrše v vseh kulturnih državah požarno-policijski pregledi. V območju Jug. Gas.

Zveze veljajo zadevno še razni predpisi, ki jih je izdala bivša Avstrija ali Madžarska, in uredba, ki jo je izdala bivša ljubljanska skupščina za teritorij bivše ljubljanske oblasti. Naloga J. G. Z. pa je, da bo skušala doseči pri vladi, naj z gasilskim zakonom izda tudi predpise glede požarno-policijskih pregledov. Dosedaj imajo požarno-policijske preglede najbolj vzorno urejene v mestu Münchenu.

Pri svojih izvajanjih se bom oziral predvsem na predpise, ki jih vsebuje uredba o požarno-policijskem redu in gasilstvu v ljubljanski oblasti, izvzemši mesto Ljubljana, ki jo je izdala in sklenila oblasna skupščina ljubljanska na svoji XI. seji dne 27. oktobra 1928.

Po čl. 6. te uredbe se morajo vršiti požarno-policijski pregledi vsaj enkrat na leto; čl. 7. pa predpisuje, kako se morajo sestaviti komisije.

Pregledati se pa morajo po čl. 6. vsa naselja in poslopja v občini ter se naj pazi predvsem na to, da so vsi dimniki skrbno ometani, vratica na njih nepoškodovana in gasilne priprave v redu. Večkrat pa je treba po strokovnjakih pregledati strelovode. Lastniki ali najemjemalci pa so pod kaznijo, čl. 56., dolžni pokazati vsa poslopja in skladišča, v katerih se shranjujejo lahko vnetljivi predmeti.

Člen 5. opozarja na predpise političnih oblasti glede shranjevanja vnetljivih tvarin in na določbe občinskega stavbnega reda. Nadalje še govori uredba o sestavi zapisnika.

To so kratki predpisi, ki jih vsebuje ta uredba in nujno je, da se pouči vsak požarni oglednik in se mu podajo praktična navodila. Predvsem hočem podati svoje misli, kako naj se vede požarni oglednik.

Pred začetkom dela bo župan s posebnim razglasom opozoril občane na pričetek dela, ter na to, da morajo dovoliti članom komisije vpogled v vse prostore. Pred ogledom šol, cerkva, župnišč ali samostanov se mora dotičnim uradom ali pooblaščenim osebam posebej naznaniti dan in ura ogleda. Opozoriti pa je treba vse prebivalstvo, da bodi lastnik ali pa njegov pooblaščen zastopnik prisoten ves čas ogleda.

Pregledati se mora vse prostore — od kleti do podstrešja — pri čemer pa je polagati primerno paznjo na prebivalce stanovanj. Po nepotrebnem se jih ne sme nadlegovati. Nikakor pa se ne sme ločiti komisija tako, da bi eden ogledal to — drugi spet drugo — ampak vsi ogledniki delajo skupno, kajti le tako bo mogoče, da se vidijo vse pomankljivosti. Zastopnik občine pa mora še posebej gledati na to, če se niso samovoljno prestavljala kurišča ali pa se je kaj brez dovoljenja občine prezidalo ali dozidalo. Ako se ob tej priliki opazijo poškodbe, ki so za življenje ljudi nevarne,

se mora pristojna oblastva na nje opozoriti, čeravno to ne spada v področje požarne policije.

Ko opazimo požarno-policijsko sumljive stvari, predvsem opozorimo na te lastnike stavb ali pa njih najemnike. Opozoriti jih je treba na nevarnost, če je potrebno moramo zahtevati ureditev konstatirane pomanjkljivosti. Ako najde komisija stvari, ki se jih lahko takoj popravi, zahteva takojšnje popravilo. Če pridejo v poštev stavbne spremembe, ne bo njih izvršitve zahtevala komisija, ampak bo prepustila odločitev občini ali politični oblasti. Le ako je nevarnost požara podana, naj požarna komisija zahteva takojšnjo pomoč, prepustivši izvršitev krajevni policiji. V vseh drugih primerih naj komisija konstatira pomanjkljivosti ter predlaga, v katerem času se lahko uredi. Ob tem pa se mora ozirati na dejstvo ali je popravilo z ozirom na potreben material in delovne moči mogoče izvršiti v predlaganem času. Preiskavo večjih pomanjkljivosti, posebno takšnih, ki zahtevajo več časa in strokovnjaka, prepustimo tehnično sposobnim ljudem. Podlago za naznanilo vseh pomanjkljivosti in napak tvori zapisnik, ki naj se vodi ob tej priliki. Vzorec takega zapisnika bom priključil. Pomanjkljivosti vpišemo po vrsti pregledanih stavb. Vpišemo pa take pomanjkljivosti, ki se niso mogle takoj urediti na licu mesta. Stavili bomo predloge, katere pomanjkljivosti bo treba odpraviti, in če se to ne zgodi, je treba staviti predlog za kazni v smislu že citiranega člena, oziroma predlog za sodno postopanje. Za državna in cerkvena poslopja pa bomo sestavili poseben zapisnik. V primeru, da ne pride komisija do soglasnega sklepa, se to v zapisniku zabeleži.

Ko je komisija dovršila svoje delo, podpišejo zapisnik vsi člani ter ga predlože pristojni oblasti, to je županstvu.

Občina pregleda zapisnik ter zahteva izvršitev predlogov, ko je eventualno določila za izvršitev nove termine. Primere, ki jih je treba sodišču predložiti, naznani državnemu tožilcu. Če je potrebno, izda tehničnim osebam nalog za pregled predlaganih stavb itd.

Ko poteče čas, ki se je stavil posameznikom za odpravo pomanjkljivosti, se naj vrši ponovni pregled po požarno-policijski komisiji, ki se pa vrši samo z ozirom na dane naloge. Uspehi se vnesejo v zapisnik s primernimi opazkami ter se stavijo ob neizvršbi primerni kazenski predlogi. Prav tako se zabeleži v zapisniku, ako stranka zaprosi za podaljšanje termina, prepustivši rešitev županstvu. Po končanem nadpregledu se zapisnik zopet podpiše po vseh članih komisije.

Preden preidem na praktične migljaje glede požarno-policijskih pregledov, podam vzorec zapisnika.

Tek. št.	Kraj, selo, ulica	Hišna št.	Ime in stan odgovornega lastnika, ozir. namestnika	Ogledni izvid	Naročilo požarno-policijske komisije	Rok za izvršitev naročila	Podpis odgovornega lastnika, ozir. namestnika	Izvid pri nadpregledu	Predlog komisije, ako se naj zahteva odprava pomanjkljivosti	Opomba
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Šturmovec	45	Jurij Klujn, kmet.	Odduški pri škrednju zamašeni s slamo, kar se je takoj odpravilo.	—	—	—	—	—	—
2	Šturmovec	47	Lovrenc Mirt, veleposestnik.	Pepel v leseni posodi.	Nabava ognjavarne posode.	15. III. t. l.	Lovrenc Mirt.	Izvršil.	—	—
3	Šturmovec	50	Miha Janžek, mizar.	Peč za kuhanje lima neprimerna, brez potrebne pločevine pred njo.	Nabava nove peči in potrebne pločevine.	20. VIII. t. l.	Podpis odrekel.	Ni.	Da.	Naznanilo občinski policijski oblasti.
4	Šturmovec	56	Joža Miglec, kočar.	Hiša s slamo krita, a nad vhodom ni povezana z žico.	Priporočamo, da se pokrije nad vhodom z opeko.	V roku 1 leta, t. j. do 10. III. 1931.	Jože Miglec.	Se pregleda drugo leto ob priliki rednega obhoda.	—	Lastnik obljubil popravo.

V _____, dne 10. marca 1930.

Člani požarno-policijske komisije:

N. N.

N. N.

(Nadaljevanje sledi.)

O napadalni knjigi.

Lj. M.

Pred dvema letoma sem predaval na tehničnem tečaju o gasilstvu in njega voditeljih. Ko sem to predavanje že objavil v »Gasilcu«, pa nisem objavil v predavanju navedene napadalne knjige.

Sigurno je, da je dolžnost vsakega gasilskega društvenega voditelja, da čim bolj pozna svoj delovni okoliš. Sam bo proučil vse prilike v svoji občini in ve tako že naprej, kakšne mere naj podvzame v slučaju požara. Ko tako pozna ves okoliš najprej sam, napravi vajo s člani brez orodja in ko pozna tudi članstvo podrobno ves okoliš, napravi tudi potrebne mokre vaje. Mnoge so okoliščine, na katere se je treba ozirati pri požaru in pri vsaki hiši so te okoliščine drugačne; tu dobimo vodo iz potoka, tu zopet iz studenca ali pa kake vaše mlake. Pa ni samo važno to, da vemo, kje dobimo vodo, temveč vsaka hiša ima svoje posameznosti. Tu imajo hudega psa, pri drugi hiši je zopet tramovje tako slabo, da ni varno poslati gasilca na streho. S slamo krite hiše naj bi imele kap nad vhodom iz opeke in če tega ne zmorejo, naj bo slama nad vhodom povezana z žico, da se v slučaju požara pri reševanju ne vsuje goreča slama na gasilce.

Tako bi naštel še lahko marsikatero stvar, na katere se moramo ozirati pri gašenju te ali one hiše. Nemogoče pa je, da bi si poveljnik te posameznosti za vsako hišo zapomnil in iz tega vzroka je nujno potrebno, da vodi vsak načelnik zadevno napadalno knjigo. Če vodi to knjigo vestno in natančno, bo v slučaju požara dal svojim članom že med potjo vsa potrebna navodila ter se bo ob prihodu na pogorišče lahko pričelo mirno in uspešno z rešilnim delom in prav tako v najkrajšem času z gašenjem. Ob koncu pa naj sledi vzorec iz napadalne knjige, kakor jo vodijo obvezno v marsikaterih zvezah.

Hišna št.	Ime posestnika	Nastavitev domače brizgalne	Nastavitev sosednjih brizgaln	Način gašenja	Opomba
17	Junger Ivan.	Ob ribniku.	I. Ob ribniku. II. Ob potoku pri gostilni. III. Kot pri našalko vode ob potoku.	S ceste ali z dvorišča ali zadaj skozi sosedov sado-nosnik.	1. V kleti petrolej! 2. Požarni zid proti sosedu ni ognjavar. 3. Hlev ima vrata na sosedovo dvorišče (zabita — razbiti).
21	Ilovšek Franc.	Studenc pri šoli.	I. Motorna na mostu. II. Studenc pri sosedu.	Domača brizgalna zapre ogenj z dvema cevema. I. in II. povsod.	1. Srednji dimnik star ter je nevarnost, da se podre. 2. Pozor, hud pes!

Dopisi.

Gasilska župa litjska. Ob priliki 20letnice obstoja gasilske župe litjske in blagoslovitve motorne brizgalne ter gas. avtomobila litjskega gasilnega društva se je vršila dne 4. maja na dan našega gasilskega patrona velika proslava. Pokrovitelj te proslave je bil tukajšnji sreski načelnik g. Podboj, za kar se mu prav pristrčno zahvaljujemo.

76letni župni načelnik tov. Franc Lajovic je pozdravil vse navzoče ter v daljšem govoru obširno orisal razvoj litjske gasilske župe. Navzoči g. sreski načelnik je pozdravil prireditev z željo, da stopijo v gasilske vrste še oni, ki stoje še danes ob strani. Načelnik domačega društva in župni tajnik tov. Fr. Peterca je pozdravil vse tov. gasilce, pojasnil pomen gasilske župe ter poročal o razvoju domačega društva.

Zahvala pa gre tudi velec. g. kuratu Pavlu Simončiču, ki je izvršil blagoslov in imel ganljiv nagovor na vse navzoče.

Pri slavnosti je bilo zastopanih 15 gasilnih društev, deloma korporativno, deloma po zastopnikih, z 206 člani. Ker take manifestacije le družijo, je želeli še več takih prireditev širom lepe naše domovine.

Ker je bil isti dan tudi občni zbor župe, prinašamo zapisnik tega zbora. Zastopanih je bilo 15 društev, katere je pozdravil prav pristrčno tov. župni načelnik, ki že opravlja to funkcijo 20 let, ter je podal besedo tov. tajniku. Po odobritvi zapisnika, poroča tajnik obširno o delovanju gasilske župe ter omeni, da je starešinstvo župe na svoji seji dne 24. marca z ozirom na to, da se je ustanovilo v župi 7 novih gasilnih društev, sklenilo razdeliti župo na 3 okrožja, ki so 1. litjsko za društva Šmartno, Zavrtnik, Kostrevnica, Jablanska dolina in Sv. Križ; 2. okrožje: Kresnice, Vače, Senožete, Velika vas, Ribče in Hotič; 3. okrožje: Zagorje, Medija, Izlake, Kotredež in Loke. Prepričani smo, da bo ta razdelitev dosti pomagala k uspešnemu razvoju včlanjenih društev. Župa šteje sedaj 16 gasilnih društev s 531 rednimi, 600 podpornimi in 145 ustanovnimi člani. Župno vodstvo je prejelo in odposlalo v minulem letu 292 dopisov. Župni vaji sta se vršili dve, prva 2. junija v Sp. Hotiču, druga pa dne 22. septembra na Lokah pri Zagorju. Vaji sta prav dobro izpadli, kar se pohvalno omenja. Temeljito revizijo je izvršilo župno vodstvo pri 11 društvih. Razen pomanjkanja nekaterih poslovnih knjig, se je našlo vse v prav lepem redu, kar zopet dokazuje, da društva dobro napredujejo in se zavedajo svojih gasilskih dolžnosti. Opozoriti se pa mora društva na netočnosti pri odgovorih, ker vsaka zakasnitev ovira točno poslovanje pri župi in zvezi. Urgence delajo le nepotrebne stroške. Vse prošnje se morajo vlagati pisane na celo polo ter jih je vlagati potom župe v nadaljnje uradovanje. Prošnje za dovoljenje veselice ali plesa se predloži sreskemu načelniku, prošnje za prenos gostilniške koncesije pa je vložiti na finančno kontrolo v Ljubljani. Vloge ni treba kolkovati, pač pa je treba priložiti kolek za rešitev, ker so društva oproščena plačanja taks, ako pritisnejo na vlogo predpisani pečat. Poročilo blagajnika in računskih pregledovalcev se je vzelo z odobrenjem na znanje. Pri slučajnostih je predlagal tov. Peterca, da se stavi zvezni skupščini predlog radi končne ureditve »Samopomoči«.

Prostovoljno gasilno društvo Loke pri Zagorju ob Savi priredi v nedeljo dne 6. julija 1930. otvoritveno veselico novoustanovljenega gasilnega društva z blagoslovljenjem motorne brizgalne. Ob 9. uri dopoldne je sprejem gostov na kolodvoru, nato odhod k sv. maši, ki bo na prostem. Po maši je blagoslovitev motorne brizgalne. Popoldne ob 3. uri začetek veselice, spojene s srečolovom in drugimi zabavami. Pri vsej proslavi svira rudniška godba. Novo motorno brizgalno je društvo kupilo od »Strojnih tovarn in livarn v Ljubljani«. Brizgalna je najnovejšega tipa, 104 kg težka, s 15 konjskimi silami, delazmožna 600—700 l na minuto, torej zelo priporočljiva društvom, ki si mislijo nabaviti motorne brizgalne. Društvo apelira na vsa sosednja društva, da za isti dan ne prireajo kakih drugih priredieb. Ker je čisti dobček namenjen za nabavo prepotrebne stolpa in drugega orodja, se društvo priporoča za dober obisk. Natančen program naznanimo in razpošljemo lepake pravočasno.

Prvi javni nastop vaj s sekiricami s spremljevanjem godbe. Ormoška gasilska župa je priredila na praznik sv. Florjana ob priliki velike gasilske slavnosti v Središču prvi javni nastop vaj s sekiricami s spremljevanjem godbe. Vaja se je pod strunnim vodstvom tov. Kolariča Antona, Venigerholca Miroslava in Veselka Rudolfa prav dobro obnesla ter ji je prisostvovalo več gasilskih funkcionarjev z župnim načelnikom Fr. Hanželičem na čelu. Vaje je izvajalo 64 članov in priznati moramo, da so vaje nad vse lepo uspele in so bile prav strumno izvajane. Povsod slavi gasilstvo praznik svojega patrona, a društvo v Središču je tokrat najlepše počastilo patrona s tem, da je pokazalo baš ta dan, kaj zmore članstvo, ki se zaveda svojih dolžnosti. Pripomniti pa je treba, da je bilo baš središko društvo tisto, ki je prvo izvajalo vaje s sekiricami s spremljevanjem godbe. S tem so pokazali naši središki tovariši, da jim ni samo za običajne

parade, temveč se urijo za čas, ko jih pokliče glas trombe. Zavednost in delavnost, ki jo razvijajo naši središki tovariši naj bo vsem v spodbudo. Veličastna udeležba vseh tržanov in okoličanov pa jasno kaže, da uživajo priznanje in ugled vseh. Trgu Središče pa čestitamo k tako zavednim gasilcem. Tovariši! Kongresni dnevi se bližajo. Treba je, da pospešimo naše priprave. Vsaj zadnji trenutek se zganite ter se pridno pripravljajte. Nekateri še premišlujejo ali naj gredo v kongresnih dneh v Ljubljano, ko bi jim že moral narekovati to tovariški čut. Take in podobne misli so mi rojile po glavi, ko sem se kot član kongresnega odbora udeležil prireditve v Središču. Zato še enkrat! Skrbimo, da bo Vseslovanski gasilski kongres v Ljubljani v prvi vrsti veličastna in dostojna manifestacija celokupnega našega gasilstva, ki naj ponese misel o nesebičnem delu za našo skupno stvar po širnem svetu in v sleherno vas! — Fr. Mežek, Ljubljana.

Rečica pri Laškem. Da bodo dragi tovariši in čitatelji »Gasilca« spoznali tudi naš delokrog, sporočamo sledeče: Nahajamo se na skrajnem mejniku naše gasilske župe trboveljske. Ako vas zanese kedar pot v Laško, pridete po enourni hoji mimo renomiranih laških toplic — pod železniškim mostom in po prijazni rečiški dolinici v naš kraj Rečico. V tej zakotni a priljubljani dolinici Laščanov — se je zbral pred petimi leti pripravljani odbor osnovanega gasilnega društva Huda jama pri Laškem z naknadno spremembo krajevnega imena Rečica pri Laškem. V spomladanskih in poletnih nedeljskih dnevih najdete tu dobro organizirano, dasi malo četico, ki pridno vežba gasilske redne vaje in vaje z orodjem. V tekočem letu je imelo društvo že dne 30. marca svojo prvo vajo in članski sestanek. Pri tej priliki se je priglasilo tudi 14 tovarišev za proste vaje s sekiricami, katere že prav pridno vežbajo. Upamo, da bo tovariš župni načelnik z njimi zadovoljen. Da bo članstvo čim bolj pojmovalo delo zveze, in župe in da bo imelo pogled o delovanju drugih vzornih društev, je odbor na svoji seji sklenil naročitev 23 izvodov našega glasila, in te za vse redne člane. Upamo, da bo s tem ustrezno tudi uredniku »Gasilca«, nam pa v podporo za bodoče delo v naših vrstah. Vam pa, tovariši gasilci, naj ne bo prikrita niti ena besedica v našem »Gasilcu«. Opomba: Takih društev si želim in prepričani bodite, da bo naše glasilo stopilo v vrsto najboljših inozemskih listov. Pozdravljeni vsi!

Leskovec - Sv. Andraž v Halozah. Prostovoljno gasilno društvo je imelo dne 30. marca 1930. v šoli svoj II. redni občni zbor. Ker je bil tov. načelnik odsoten, je otvoril občni zbor tov. poveljnik Fric Vreg. Ob pol 9. je otvoril imenovani občni zbor, pozdravil navzoče, zlasti tov. II. podstaroste Lj. Museka iz Sv. Vid pri Ptuj, in ga naprosil, da vodi on današnji občni zbor ter poda svoje poročilo o gasilstvu. Ko so podali posamezni društveni funkcionarji svoja poročila, iz katerih se je zrcalilo intenzivno delo tega društva, so se za tem vršile nove volitve. Izvoljeno je bilo sledeče načelstvo: načelnik Fric Vreg, poveljnik Krajnc Alojz, tajnik in blagajnik Milošič Janez, odborniki: Podgoršek Jožef (vrstar), Žuran Jožef (trobentač) in Krajnc Alojz ml., namestniki: Vindiš Franc in Mlakar Anton. Za preglednike računov so bili določeni: Podgoršek Simon (vrstar), Kmetec Jan in Vindiš Martin. Društvo je sklenilo, da nabavi najbolj potrebno brizgalno in potrebne kroje. Ker razpolaga društvo z odrom, bo pridno prirejalo igre in vabi že sedaj sosede, da obiščejo takrat vinorodni Leskovec. Posebej pa se društvo še zahvaljuje tov. II. podstarosti Lj. Museku, ki je društvu vedno na razpolago z nasveti.

Sv. Vid pri Ptuj. Komaj je absolviralo društvo svojo I. pomladansko vajo in temeljito pregledalo in preizkusilo orodje, že je klical rog k požaru. Na velikonočni ponedeljek je izbruhnil v domači vasi, odnosno občini požar, katerega pa so člani pogasili v dobri četrt uri ter tako preprečili, da ni pogorelo več hiš sosedov. Društvu je bila poklonjena iz Maribora moderna nosilnica, ki mu bo prav dobro služila pri prenosu bolnikov iz Haloz.

Gasilno društvo Trbovlje-trg je priredilo na Florjanovo nedeljo prvo gasilsko telovadno akademijo. Izvajale so se za kongres predpisane vaje in pa od četnika tov. Hlastana sestavljene skupine, ki so bile izvajane prav dobro in v splo-

šno zadovoljnost občinstva. Program je obsegal, narovor z ozirom na zgodovino društva, pevske točke (pel je združen zbor). »Molitev« odrska scena za tri osebe (za gasilstvo priredil F. Guček). Med odmori je igral delavski orkester. Pozdravne čestitke k temu prvemu javnemu nastopu je prejelo društvo od gasilske zveze, I. podstaroste in predsednika kongresnega odbora. Pesnik g. A. Boštele je pa poklonil društvu pesnitev, ki bo služila tudi drugim društvom ob priliki raznih prireditev. Lep, veličasten je bil ta večer, brez običajnega veselničnega hrupa ali pijančevanja, dostojno in mirno razpoloženje, torej prava pot, ki vodi gasilce navzgor. Našli so se tudi »lokalni« kritiki, ki menijo, da proste vaje niso za gasilstvo. Mi seveda ne bomo delali cirkuških akrobacij, pač pa se telesno krepili in se držali zadnjega odstavka poslanega pisma naše zveze, ki pravi: »Naprej! ker v zdravem telesu je zdrava duša!« in mi Slovenci tudi nočemo zaostati za brati gasilci v Češkoslovaški! To naj se tudi v dneh kongresa v Ljubljani pokaže. Gasilci, po načrtani poti naprej! —k.

Gasilno društvo Moste pri Ljubljani. Praktičen kurz prve pomoči je letos dosežen. Vodil ga je s svojim predavanjem društveni zdravnik tov. dr. Milan Perko. Kako ravnati z elektriko v slučaju nevarnosti, pa nam je razložil g. Karel Narbeshuber, elektrotehnični mojster v Mostah. Oba predavatelja sta s svojim strokovnjaškim predavanjem dosegla popoln uspeh in zadovoljnost, društvo pa se jim tem potom toplo zahvaljuje. Po svoji dvakratni preizkušnji nove motorne brizgalne, ki je obakrat hvalevredno delovala, jo je društvo sprejelo od »Gasilskih zavodov« (prej R. A. Smekal) Čechy pri Prostějovu na Moravskem v svojo last, ter je ž njo zelo zadovoljno. Preizkušnja se je vršila na ta način, da smo brizgali na hrib z napetim 205 m cevi in sesali vodo studenčnico, tako smo dosegli 16 atmosfer pritiska in je oddajala vodo 35 m daleč. Stroj je deloval brezhibno 2 uri ob navzočnosti zastopnika tovarne g. Emila Sile. Ker je stroj vsestransko dovršen in praktičen za priklopitev k avtomobilu, je društvo brizgalno z veseljem sprejelo. Nabiralna akcija za nabavo prevoznega avtomobila deluje v popolno zadovoljnost, tako je upati, da si v letošnjem letu društvo nabavi avtomobil.

Listnica uredništva.

Rokopise pošiljajte najkasneje do 15. vsakega meseca na naslov Lj. Musek, šolski upravitelj v Sv. Vidu pri Ptuj. Ponovno opozarjamo, da pišite vse dopise na eno stran pole. Za kongresno številko sprejemamo dopise samo do 1. julija.

Prodaja.

Prostovoljno gasilno društvo Dob pri Domžalah prodaja dobro ohranjeno štirikolno ročno brizgalno z dvema curkoma, močan pritisk in voz za moštvo. Pojasnila daje društvo.

POZOR!

FOTOGRAFSKI ATELJE
KUNC FRANC
LIUBLJANA / WOLFOVA
ULICA ŠT. 6

se priporoča za izvršitev fotografskih posnetkov ob priliki društvenih prireditev, izvršitev točna in cena, potni stroški se ne vračunajo. — Izvršujejo se vsa v to stroko spadajoča dela. —

USTANOVLJENO LETA 1903

Posluje po vsej Jugoslaviji. Ustanovljena leta 1913.
Delniška glavica znaša 3,000.000.— Din v zlatu

„JUGOSLAVIJA“

splošna zavarovalna družba v Beogradu.
RAVNATELJSTVO ZA DRAVSKO BANOVINO V LJUBLJANI.

Sklepa:

1. požarna zavarovanja,
2. življenska zavarovanja,
3. nezgodna in jamstvena zavarovanja,
4. zavarovanja proti škodam vsled tatinskega vloma,
5. transportna zavarovanja,
6. zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla.

Največji tu delujoči zavod. - Družba je prevzela od „Graške vzajemne zavarovalnice“ in od zavarovalnih družb „Feniks“ (požarni oddelek) in „Franko-Hongroise“ vse njih kupčijski obstoj v naši državi. - Najnižje tarife. Takojšnja izplačila škod.

Po naredbi ministarstva za vojsko in mornarico nadomeščajo police splošne zavarovalne družbe „JUGOSLAVIJE“ žensitvene kavelje za častnike.

Telefon 2571. Pisarna: Dunajska cesta 15. Telefon 2571.

POZOR, GASILNA DRUŠTVA!

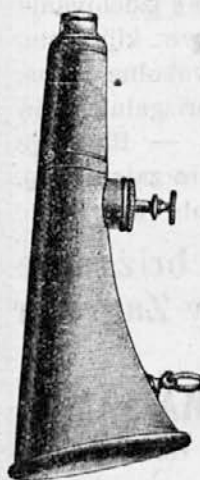
Preden si nabavite potrebne cevi, Vas vljudno vabim, da si ogledate mojo zalogo:

NORMALNIH GASILSKIH CEVI

izdelke slovitih čeških tovarn, katere ustrezajo vsem zahtevam!

IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 31
MARIBOR, VETRINJSKA ULICA 20
CELJE, KRALJA PETRA CESTA 33

A. KASIG

LJUBLJANA, ŽIDOVSKA ULICA
USTANOVLJENO 1880.

Izdelovanje čepic, zaloga krojnih potrebščin

Priporoča vse krojne potrebščine za gasilce (po najnovejših predpisih JGZ.), kakor: **čepice, gumbe, piščalke, naramke, znake za bluže in čepice, rdeče blago, vrvice za piščalke, trobke in robove, lipove liste itd.**

Naramki vseh vrst lastnega izdelka, fino izdelani in trpežni. Podjetje je na novo moderno urejeno in povečano.

CENIK ZASTONJI

Pozor, gasilci!

Pozor, gasilci!

Naznanjam vsem gasilnim društvom, da sem preselil svojo bogato zalogo gasilskih potrebščin v Ljubljani iz Šelenburgove ulice na

Kongresni trg št. 8

ter se cenj. društvom še nadalje priporočam za naklonjenost.

Zaradi preselitve gasil. društvom znaten popust.

FILIP BIZJAK,

krznar in izdelovatelj čepic.

UČITELJSKA TISKARNA

registrov. zadruga z omejeno zavezo

Ljubljana, Frančiškanska ul. 6

Račun pošt. hran. 10.761. Tel. 2312

priporoča zalogo vseh najnovejših

tiskovin

za učiteljstvo, šolska vodstva in šolske svete kakor tudi za županstva in druge urade. — Priskrbuje tudi šolske potrebščine in učila od najboljših tvrdk. — Postrežba točna.

Pri zavarovanju predmetov proti požaru in pri življenskem zavarovanju, zavarovanju otroške dote in pogrebnih stroškov

vpoštevajte edino-le

VZAJEMNO ZAVAROVALNICO

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA št. 17,

ki Vam nudi najugodnejše pogoje.

„SAVA“

Opče osiguravajuće dioničarsko društvo u Zagrebu ustanovljena od jugoslov. denarnih zavodov: Prva hrvatska štedionica, Zagreb; Hrvatska eskomptna banka, Zagreb; Srpska banka d. d., Zagreb; Jadranska banka d. d., Beograd; Zemaljska banka d. d., Beograd; Zemaljska banka za Bosnu i Herceg., Sarajevo; je prevzela v Jugoslaviji elementarna zavarovanja **občne zavarovalnice Assicurazioni Generali v Trstu.**

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA DRAVSKO BANOVINO
V LJUBLJANI, SV. PETRA CESTA 2.

Posluje v vseh zavarovalnih strokah.

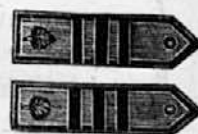
ELIGIJ EBER

LJUBLJANA

Kongresni trg št. 7

krznarstvo in največja izdelovalnica v Jugoslaviji.

Vsa gasilna društva se usojam vljudno opozoriti na svojo veliko zalogo

ČEPIC IN NARAMNIC ZA GASILCE
bodisi za šarže ali moštvo, in prosim, da v slučaju potrebe nikakor ne prezrete moje tvrdke, ker je to v Vašem lastnem interesu. Največja izbira!

Najnižje cene!

Vse čepice se izdelujejo tudi po naročilu za najnižjo ceno.

Z odličnim spoštovanjem

Eligij Eber.

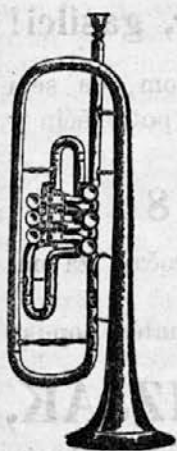
L. MIKUŠ
LJUBLJANA
 MESTNI TRG ŠTEV. 15.

DEŽNIKI

NA MALO.

NA VELIKO.

USTANOVLJENO 1839.

I. jugoslovanska izdelovalnica glasbil

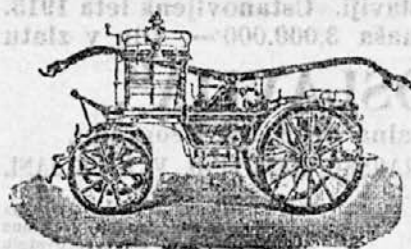
Vaclav Schramm

Celje, Kralja Petra cesta št. 14

Specialist za fina pihala iz pločevine. Velika zaloga izvrstnih signalnih rogov kakor tudi vsakovrstnih instrumentov. Strokov. popravila

Zahtevajte ilustrovani cenik

Prva zaloga
gasilnega
orodja

FRAN SAMSA,

ZAGREB, Mažuranićev trg šte. 18.

Ima v zalogi vsakovrstne cevi: konopne, gumijeve črpalne; dalje sekirice, pasove, gasilske znake, namramke, spojke, ročnike, trobke, piščalke, svetiljke, vrvce, čepice, čelade, blago za obleke; izdelovanje obleke iz drila in paradnega sukna; lestve: kljukaste, raztezalne in mehanične; brizgalnice: dvokolne, ročne, četverokolne, bencinmotorne, avtobrizgalnice in „Express“ aparate po tovarniški ceni. — Blago je prvovrstno iz prvih svetovnih tovarn in zajamčeno.

Cene primerne, daje tudi na obroke.

Magirusove bencinmotorne brizgalne
imam stalno na skladišču v Zagrebu

Priporoča se najtopleje

FRAN SAMSA, nasledn. VILMA SAMSA

ZAGREB, Mažuranićev trg 18.

Vsem p. n. gasilnim društvom se priporoča za nabavo gasilskih zastav (praporov) v vsaki izdelavi. Na željo predloži vzorce kakor tudi načrte franko-gratis. Na vse cenjene dopise in vprašanja daje točne informacije in odgovore. Zastave za prostovoljna gasilna društva na Igu, v Poljanah pri Toplicah, v Gaberju pri Celju, v Mežici, Hotedršici, Rajhenburgu, v Sodražici, Varaždinskih toplicah, na Bledu, v Rogaški Slatini, Šmarju pri Jelšah, Krašiču pri Jastrebarskem, Lokvah pri Delnicah, Daruvaru, Apatinu, v Grosupljem, Laskovi vasi, Parabuču, Bački Palanki je izdelala, a zastave za prostovoljna gasilna društva v Ljubljani, Dardi in Oriovcu in za mnoga druga društva ima trenutno v delu znana tvrdka

J. NEŠKUDLA

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

TELEFON ŠT. 2016. USTANOV. LETA 1889. RAČUN POŠTNE HRANILNICE ŠT. 10.533. in 2616

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA.

Stanje vloženega denarja nad 415 milijonov dinarjev.

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju.

Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

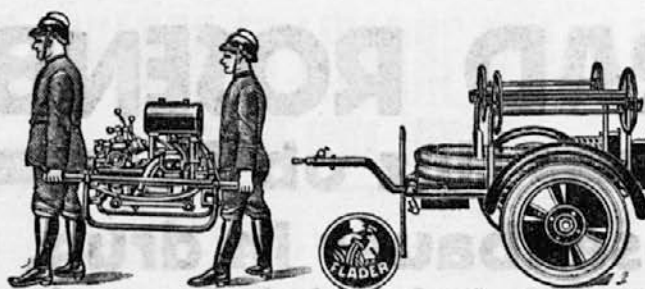
Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še

mesto Ljubljana

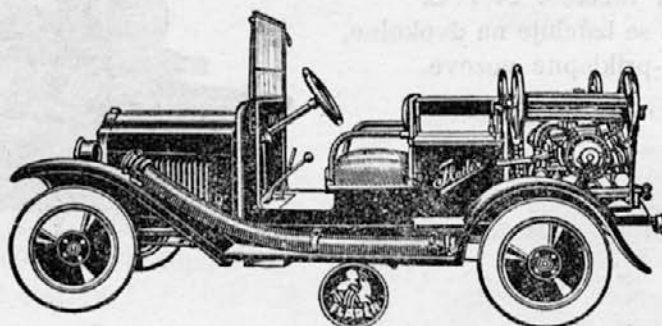
z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je

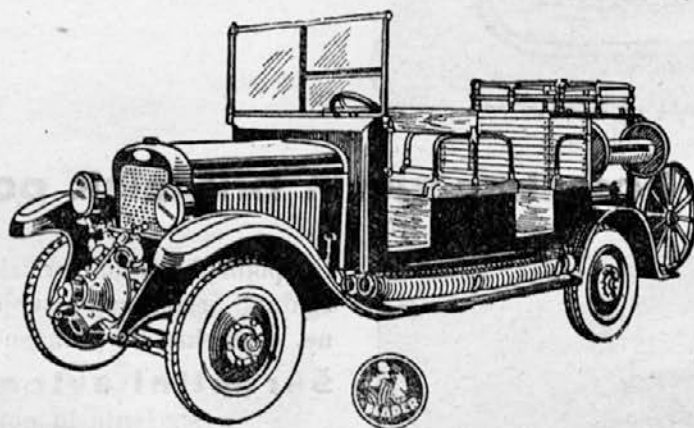
denar tu popolnoma varen.

Vsako gasilno društvo mora se zanimati za našo novo
motorno brizgalno „POBJEDNICA“
 („Zmagovalka“), model 1930.

In ako je ne misli takoj nabaviti, je dobro naročiti brezplačni
 prospekt, da se spozna **dobra kakovost** in nizka cena tega
 nemškega prvovrstnega izdelka. — Na dolgoročna odplačila!

Generalno zastopstvo **„FLADER“** za kraljev. Jugoslavijo
 Zagreb, Ilica 73.

Specialni oddelek za gasilske avtomobile.

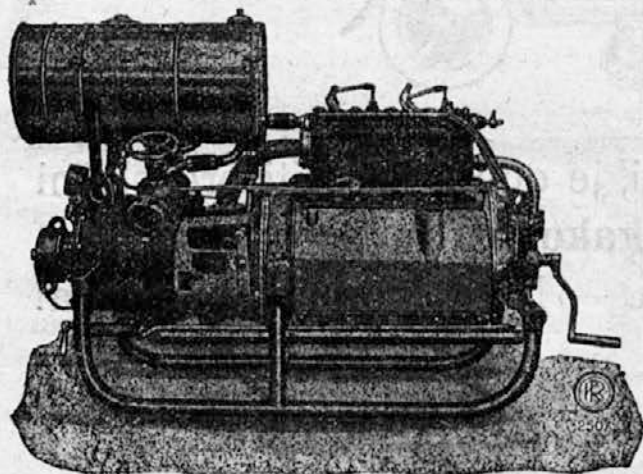
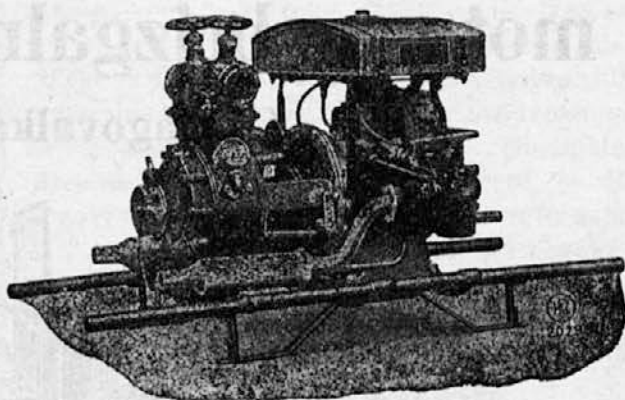
KONRAD ROSENBAUER

Linz ob D.

K. Rosenbauer in drug, Celje
tovarne motornih brizgalnic in gasilskega orodja

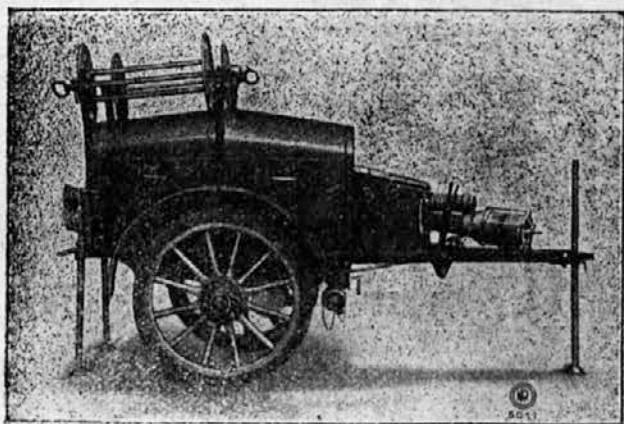
NASLOV ZA BRZOJAVKE: FR. KOŠIR CELJE ★ TELEFON 99

Prenosna štiricilindrska motorna
 brizgalnica, model 1929/30. 24 P. S.
 Najnovejša konstrukcija se izdeluje na dvokolne,
 štirikolne in avto-priklopne vozove.

Dvocilindrska motorna brizgalnica,
 model 1929, 18/20 P. S., pritisk do 16 atm. Hla-
 dilnik novega sistema, ogrevanje črpalke s toplo
 čisto vodo.

Več kot 2000 Rosenbauerjevih brizgalnic po vsem svetu.

Dvokolna priklopna motorna brizgalnica od 28
 do 56 P. S., 800 do 1600 litrov vode na minuto.

Na podlagi 20letne preizkušnje v motornih bri-
 zgalnah priporočamo svoje avtomobilne, štirikol-
 ne, dvokolne in prenosne motorne brizgalnice.

Škroplni avtomobil s pripravo za
 snaženje in pometanje cest.

Vsakovrstne lestve, gasilsko opremo, čelade,
 pasove in vse v to svrhu spadajoče predmete.

Brezplačne ponudbe, predvajanje brizgalnic, in-
 formacije itd. na željo:

Franc Košir, Celje
 glavno zastopstva in zaloga
 za Dravsko banovino.

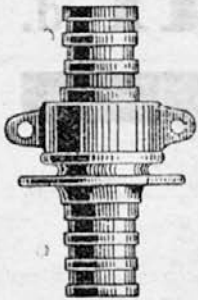

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE D. D., LJUBLJANA

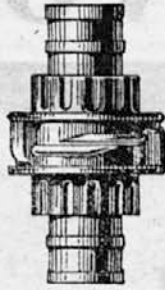
TELEFON ŠTEV. 28-29, 28-30

DUNAJSKA CESTA ŠTEV. 35

NASLOV ZA BRZOJAVKE: STROJ

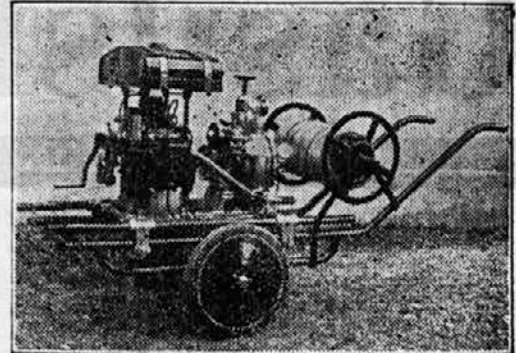

Spojka.

Spojka.

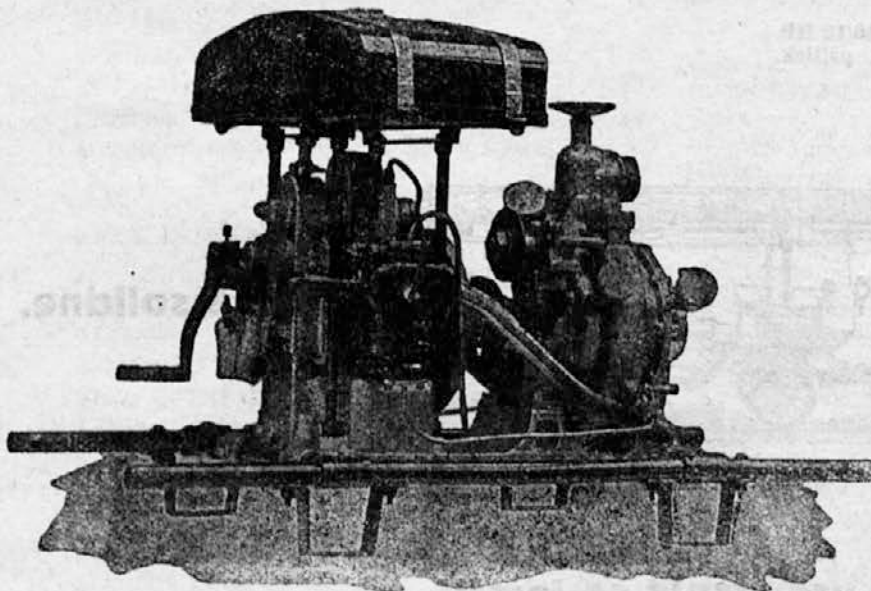
Motor - 17—18 ks.
Maksimalni pritisk
17 ATM.
Delazmožnos
800—900 litrov v min.
Dolžina curka - 42 m.

PRENOSNA MOTORNA BRIZGALNA
tipa NB 2/a.

DVOKOLNA OGNJEGASNA MOTORNA BRIZGALNA tipa MB 1.

Motor - 36 ks.
Maksimalni pritisk - 17 ATM.
Delazmožnost - 1400 litrov v minuti.
Dolžina curka - 56 metrov.

PRENOSNA MOTORNA BRIZGALNA tipa MB 2.

Motor - 14—16 ks.
Maksimalni pritisk -
14 ATM.
Dolžina curka
49 metrov.
Delazmožnost
600—700 litrov v min.

**Zahtevajte
ponudbe!**

Vse naše motorne brizgalne so bile preizkušene od komisije, ki jo je odredila „Jugoslovanska gasilska zveza“, katera se je o brezhibnem delovanju brizgalen jako pohvalno izrazila.

Ročnik.

Ustanovljeno leta 1820.

Specialna tovarna brizgalnic, sesaljk, lestev, cevi in oprave
za gasilce, ekstinkterjev, avtomobilnih in motornih brizgalnic

Gasilski zavodi d. d.

prej

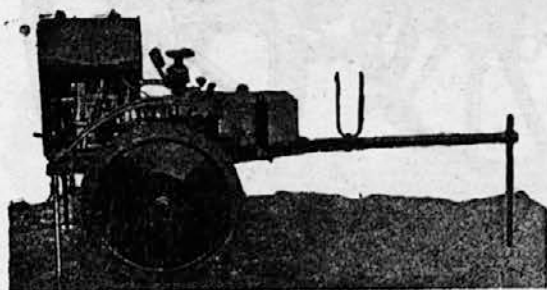
R. A. SMEKAL

Čechy pri Prostějovu na Moravskem
podružnica Maribor

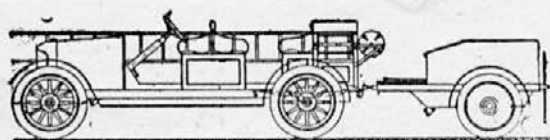
Tattenbachova ulica štev. 14

priporoča

svoje prvovrstno, najmodernejše gasilsko orodje

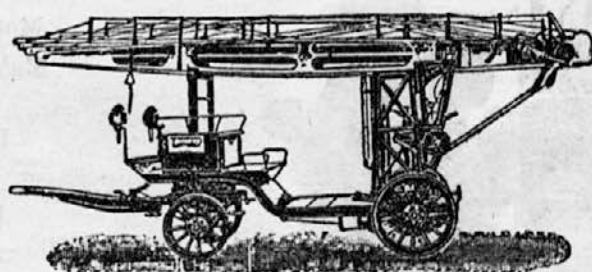

Lahka, dvokolna motorna brizgalnica z 16/18 HP motorjem, dobava vode 800 l v minuti, pritisk do 12 atm.

Avtomobilni tren s priklopno motorno brizgalnico.

Cene solidne.

Mehanična sukalna lestva.

Cene solidne.

Za vse stroje se jamči!

Ustanovljeno leta 1820.